

КОНКУРС КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У 2016 РОЦІ

Мета

Конкурс має на меті відібрати, відзначити та поширити кращі практики органів місцевого самоврядування з соціально-економічного розвитку територій.

Учасники та переможці Конкурсу отримають суспільне визнання впроваджених інновацій, а також можливість обмінятися з колегами досвідом їхньої реалізації, оцінити ефективність своєї діяльності, поширити та вдосконалити власні напрацювання.

Це, у свою чергу, сприятиме підвищенню стандартів діяльності органів місцевого самоврядування та покращенню якості послуг, що надаються мешканцям громад.

Конкурс проводиться за методологією Ради Європи, яка успішно запроваджена в Україні під час чотирьох попередніх Конкурсів (2012, 2013, 2014 та 2015 років).

Організатор

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіон).

Завдання

- сприяння органам місцевого самоврядування у здобутті нових знань та обміні досвідом;
- публічне визнання досягнень органів місцевого самоврядування як інструменту заохочення до діяльності у напрямі підвищення стандартів якості життя громади;
- поширення кращих практик та корисних ініціатив органів місцевого самоврядування, спрямованих на розвиток територіальних громад.

Партнери

Конкурс організовує та проводить Мінрегіон у партнерстві з Радою Європи, Українською асоціацією районних та обласних рад, Асоціацією міст України, Всеукраїнською асоціацією сільських та селищних рад.

Учасники

До участі у Конкурсі запрошуються органи місцевого самоврядування всіх рівнів: обласні, районні, міські, селищні та сільські ради.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства випала відповідальна місія – бути головним центральним органом виконавчої влади з проведення реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.

За два роки від початку впровадження в життя основоположної Концепції Мінрегіоном у співпраці з міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та їхніми асоціаціями реалізовано низку ключових завдань, а саме: створено законодавче підґрунтя для співробітництва та добровільного об'єднання територіальних громад. Внесено зміни до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства. Прийнято закони щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг через Центри надання адміністративних послуг. Схвалено важливі рішення в напрямі бюджетної та податкової децентралізації. Змінами до Бюджетного кодексу України врегульовано питання формування бюджетів об'єднаних територіальних громад. Відповідно до Плану заходів щодо реалізації Концепції триває робота з реформування системи освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, затвердження державних стандартів якості адміністративних, соціальних та інших послуг.

Зазначені досягнення стали можливими завдяки злагодженій роботі вітчизняних фахівців, міжнародних експертів, підтримці громадянського суспільства, а також експертній, консультативній, донорській допомозі в рамках міжнародних проектів та програм.

Саме за підтримки Програми Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» третій рік поспіль Мінрегіон проводить Конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» (далі – Конкурс), організатором якого виступає із 2014 року. За два роки фіналістами Конкурсу стали 56 органів місцевого самоврядування усіх рівнів, які отримали відзнаки Мінрегіону та Ради Європи.

Планом дій Програми Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні на 2016 рік» передбачено підтримку Конкурсу. Враховуючи досвід організації та проведення конкурсів минулих років, перші результати реформи місцевого самоврядування, Мінрегіон вніс зміни до Положення про Конкурс, зокрема, додав номінацію «сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад».

Сьогодні успіх територіальної громади залежить як від її лідера – голови місцевої ради, наділеного довірою людей, так і від кожного члена громади, усвідомлення ними ролі та місця в розбудові місцевого самоврядування.

А конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» – це та сходинка, яка дає можливість громадам повірити в себе, свої досягнення та поділитися неоціненним досвідом із сусідніми громадами задля їх процвітання і достойного місця України в когорті розвинених європейських держав.

**Віце-прем'єр-міністр України –
Міністр регіонального розвитку, будівництва та
житлово-комунального господарства України
Геннадій ЗУБКО**

ТЕМАТИКА КОНКУРСУ

ТЕМА 1. Стимулювання економічної активності, створення робочих місць

Розширення повноважень та фінансових можливостей органів місцевого самоврядування протягом 2015 року забезпечило зростання обсягів капітальних інвестицій. Відтак органи місцевого самоврядування дістали нові можливості для самозабезпечення та саморозвитку. А отже, громади мають взяти на себе більшу відповідальність щодо впливу на економічні процеси та стимулювання економічного зростання.

Поліпшення бізнес-клімату є однією з передумов підвищення якості життя у громадах та у країні в цілому. Відповідно, у 2016 році Уряд передбачив 3 млрд. гривень на реалізацію проектів регіонального розвитку, а також 1 млрд. гривень на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад.

Однак, перебуваючи в єдиному законодавчому полі, одні громади доволі динамічно розвиваються, а інші зволікають. Вже зараз чимало територіальних громад активно використовують нові можливості для підвищення доходів домогосподарств за рахунок запровадження новітніх технологій вирощування овочів, фруктів, ягід, нішевих сільськогосподарських культур. Заслужують на увагу унікальні уміння жителів громад використовувати духовну, культурну, історичну, архітектурну спадщину для успішного розвитку своїх територій, які можуть стати зразком для наслідування.

Приклади кращих практик:

- залучення значної кількості домогосподарств громади у виробництво/вирощування сільськогосподарської продукції;
- реалізація проекту регіонального розвитку, який сприяв створенню у громаді нових робочих місць чи збільшенню надходжень до бюджету;
- впровадження заходів з підвищення кваліфікації чи перекваліфікації тимчасово безробітних, що дали змогу працевлаштуватися громадянам;
- розроблення планувальної документації, що сприяла залученню в громаду інвестора, завдяки якому вдалося завершити будівництво, реставрацію чи іншу діяльність, спрямовану на розбудову громади.

ТЕМА 2. Об'єднання територіальних громад

Процес добровільного об'єднання, який є одним із завдань реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади, успішно стартував в Україні. Протягом 2015 року та першої половини 2016 року утворено 172 об'єднані територіальні громади (ОТГ), до складу яких увійшли 847 колишніх територіальних громад. Новоутворені органи місцевого самоврядування отримали більші можливості для розвитку. Водночас значно збільшилась їхня відповідальність за впровадження новаторських підходів в управлінні, ефективне використання свого потенціалу і залучення додаткових ресурсів із державного бюджету та інших джерел. Кращі практики розвитку нових ОТГ мають стати достойним прикладом позитивного результату в Україні.

Приклади кращих практик:

- розроблення і впровадження стратегії розвитку ОТГ з використанням європейських практик та залученням до цього процесу громадськості;
- реалізація в ОТГ проектів за рахунок субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури, що суттєво покращили умови життя у громаді чи вирішили певну проблему;
- реалізація в ОТГ проектів за рахунок ДФРР, що створюють умови для розвитку місцевої економіки;
- реалізація в ОТГ проектів за рахунок інших джерел, що сприяють формуванню нової місцевої ідентичності, спільної для всіх жителів громади.

ТЕМА 3. Центри надання адміністративних послуг

Жителі багатьох великих міст України вже ознайомилися з перевагами центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) і позитивно оцінюють їх роботу. Основні завдання таких центрів – організація надання адміністративних послуг та укладення договорів з відповідними суб'єктами господарювання, спрощення процедури отримання адміністративних та комунальних послуг, поліпшення якості їх надання, забезпечення інформування суб'єктів звернень про вимоги та порядок надання адміністративних послуг.

Сьогодні процес створення центрів надання адміністративних послуг продовжується по всій Україні, в тому числі в ОТГ. В них можуть утворюватись також філії ЦНАП або віддалені робочі місця для роботи адміністраторів.

Всього в Україні, за даними Мінекономрозвитку, створено 662 ЦНАП з яких: 172 міських та 18 їх територіальних підрозділів, 472 районних.

Приклади кращих практик:

- удосконалення процедури надання адміністративних послуг (результати децентралізації – передача найширшої номенклатури адміністративних послуг на місцевий рівень; запровадження досконалих моделей їх надання, зокрема «інтегрованих офісів», які діють за принципом «єдиного вікна»);
- дотримання вимог внутрішньої організації роботи Центрів (територіальна доступність, площа, зонування приміщень, технічне забезпечення, інформаційне забезпечення відвідувачів, надання супутніх послуг, облаштованість для осіб з обмеженими можливостями та осіб з дітьми, графік роботи, кількість і фаховість адміністраторів);
- посилення інституційної спроможності Центрів (встановлення та виконання стандартних вимог, наближення до громадян, у т.ч. створення віддалених робочих місць);
- створення Центрів за рахунок місцевого бюджету, грантів, кредитів.

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ КРАЩИХ ПРАКТИК

ІНІЦІАТИВНІСТЬ

роль учасника в ініціюванні практики, реалізація рішень громадських слухань, залучення до її реалізації громадських організацій, суб'єктів підприємницької діяльності, зовнішніх інвестицій

ЕФЕКТИВНІСТЬ

ступінь досягнення поставлених цілей; продуктивність методів і засобів вирішення проблеми; досягнення кращих результатів з меншими витратами; окупність витрат; міра задоволеності потреб громадян

ІННОВАЦІЙНІСТЬ

новизна методів і засобів вирішення існуючої проблеми, обґрунтування такого вибору, досягнення економії витрат

ВПЛИВОВІСТЬ/НАСЛІДКИ

вплив вирішення проблеми на учасників практики, місцеві організації, громаду, район, регіон

СТАЛІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ

економічна обґрунтованість у довготерміновій перспективі, можливість удосконалення і доцільність використання застосованих методів та засобів в іншому контексті або місці; корисність для розвитку громади/соціального капіталу

ПРОЦЕДУРА ВІДБОРУ КРАЩИХ ПРАКТИК

Для проведення Конкурсу Мінрегіон утворює **Конкурсну комісію**, до складу якої входять представники організатора та партнерів Конкурсу, зокрема, представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, асоціацій органів місцевого самоврядування, експерти Ради Європи та інших міжнародних проектів та програм.

Оцінювання поданих на Конкурс заявок відбувається в два етапи: на першому етапі визначаються фіналісти Конкурсу, а на другому – його переможці.

Рішення про визначення переможців на підставі пропозицій Конкурсної комісії ухвалює організатор Конкурсу – Мінрегіон.

Переможців Конкурсу визначають окремо за кожною з трьох тем у таких номінаціях:

обласні та районні ради

міські ради

селищні та сільські ради

сільські, селищні, міські ради ОТГ

ЧОМУ ВАРТО БРАТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ?

Органи місцевого самоврядування, які стануть переможцями Конкурсу, будуть нагороджені відзнаками і дипломами, а також отримають можливість презентувати свої практики в рамках урочистого публічного заходу, що відбудеться у грудні 2016 року за участю представників Уряду України, Ради Європи, асоціацій органів місцевого самоврядування, інших партнерів Конкурсу, а також засобів масової інформації.

Переможці Конкурсу візьмуть участь у поїздки до однієї з країн – членів Ради Європи.

Фіналісти Конкурсу матимуть можливість взяти участь у семінарах з обміну досвідом, що відбудуться на базі органів місцевого самоврядування, практики яких стали переможцями.

За підсумками Конкурсу буде видано збірку кращих практик місцевого самоврядування, яка включатиме описи всіх практик-фіналістів Конкурсу, найкращі з них отримають шанс бути висвітленими в серії тематичних телевізійних програм.

Матеріали про Конкурс опубліковуються на офіційному сайті Мінрегіону та на сайтах партнерів.

Відтак, про кращі практики дізнається широке коло заінтересованих осіб, що створить для переможців Конкурсу додаткові можливості для популяризації та вдосконалення свого досвіду.

ПОДАННЯ ЗАЯВОК ДЛЯ УЧАСТІ У КОНКУРСІ

Під практикою у рамках Конкурсу розуміється фактична діяльність органу місцевого самоврядування у період з 2014 до 2016 року, під час впровадження якої отримано позитивні результати.

Кожен орган місцевого самоврядування може подати на Конкурс одну або кілька (окремих!) заявок, але не більше однієї практики за кожною із трьох тем Конкурсу.

Заявки, тематика яких не відповідає жодній із трьох оголошених тем Конкурсу, відхиляються без розгляду.

Для участі у Конкурсі потрібно заповнити заявку, формуляр якої додається до цього буклету, та надіслати її виключно у форматі Microsoft Word до 30 вересня 2016 року електронною поштою на адресу: best.practice.ukraine@coe.int.

Заявка супроводжується листом органу місцевого самоврядування за підписом його керівника, у якому підтверджується достовірність та точність викладеної у заявці інформації.

Супровідний лист (з підписом та печаткою) у сканованому вигляді має бути надіслано електронною поштою одночасно із заявкою.

Електронна форма заявки розміщена на сайтах: minregion.gov.ua, slg-coe.org.ua, uaror.org.ua, auc.org.ua, vassr.org.

Додаткову інформацію з усіх питань Конкурсу можна отримати за тел.: 044 303 99 16 (внутрішні – 112; 113; 114); 044 590 47 76